NN 123/2021 (17.11.2021.), Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-IIIA-5845/2020 od 20. listopada 2021.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

2121

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Prvom vijeću za odlučivanje o ustavnim tužbama, u sastavu sudac Branko Brkić, predsjednik Vijeća, te suci Andrej Abramović, Mario Jelušić, Lovorka Kušan, Josip Leko i Goran Selanec, članovi Vijeća, u postupku koji je ustavnom tužbom pokrenuo Amir Mafalani iz Zagreba, kojeg zastupa Lidija Horvat, odvjetnica u Zagrebu, na sjednici održanoj 20. listopada 2021. jednoglasno je donio

ODLUKU

I. Ustavna tužba se usvaja.

II. Županijski sud u Zagrebu dužan je, u najkraćem mogućem roku, ali ne duljem od šest (6) mjeseci računajući od prvog idućeg dana nakon objave ove odluke u »Narodnim novinama« donijeti odluku u predmetu koji se pred tim sudom vodi pod brojem Gž-2725/2020.

III. Na temelju članka 63. stavka 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst), podnositelju ustavne tužbe Amiru Mafalaniju, Draškovićeva 56, Zagreb, određuje se primjerena naknada zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) u iznosu od 17.100,00 kuna.

IV. Naknada iz točke III. izreke ove odluke bit će isplaćena iz državnog proračuna u roku od tri (3) mjeseca od dana podnošenja zahtjeva podnositelja Ministarstvu pravosuđa Republike Hrvatske za njezinu isplatu.

V. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Amir Mafalani iz Zagreba (u daljnjem tekstu: podnositelj), kojeg zastupa Lidija Horvat, odvjetnica u Zagrebu podnio je ustavnu tužbu smatrajući da mu je zbog dugotrajnosti parničnog postupka koji se vodi pred Općinskim sudom u Zagrebu (u daljnjem tekstu: prvostupanjski sud) pod brojem Pn-486/12, povrijeđeno ustavno pravo na suđenje u razumnom roku zajamčeno člankom 29. stavkom 1. Ustava.

2. Za potrebe ustavnosudskog postupka, na temelju članka 69. alineje 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon) Ustavnom sudu dostavljen je spis prvostupanjskog suda broj: Pn-486/12.

II. PREGLED RADNJI U POSTUPKU

1) Postupak pred prvostupanjskim sudom

3. Podnositelj je 30. siječnja 2012. podnio prvostupanjskom sudu tužbu protiv tuženice Republike Hrvatske, radi naknade štete zbog policijskog zlostavljanja. Podnošenju tužbe prethodilo je podnošenje zahtjeva za mirno rješavanje spora od 28. listopada 2011. koji je zahtjev podnositelja Državno odvjetništvo Republike Hrvatske odbilo kao neosnovan 27. veljače 2012.

4. Prvostupanjski sud je prvo pripremno ročište odredio za 14. ožujka 2013.

5. Ostala ročišta određena su za 11. rujna 2013., potom 7. veljače 2014., 7. svibnja 2014., 11. rujna 2014., 11. studenoga 2014. i 16. studenoga 2017.

6. Pred prvostupanjskim sudom održano je deset (10) ročišta za glavnu raspravu: 14. siječnja 2015., 20. ožujka 2015., 21. travnja 2015., 16. prosinca 2015., 11. listopada 2016., 16. studenoga 2017., 25. rujna 2019., 9. srpnja 2020., 27. kolovoza 2020. i 28. rujna 2020.

6.1. Prvostupanjski sud je rješenjem od 7. srpnja 2015. odredio provođenje sudskomedicinskog vještačenja, čiji je zadatak određen raspravnim rješenjem od 20. travnja 2015. Nalaz i mišljenje vještaka podnositelj je zaprimio 29. rujna 2015. na što je odgovorio i predložio usmeno ispitivanje vještaka. Usmeni nalaz i mišljenje vještak je iznosio na raspravi 16. prosinca 2015. kada je određeno dodatno medicinsko vještačenje po druga dva vještaka radi otklanjanja nejasnoća. Zadatak nadvještačenja određen je rješenjem od 16. prosinca 2015., a vještačenje je provedeno 6. lipnja 2016.

Dopunsko vještačenje prvostupanjski sud je odredio rješenjem od 29. siječnja 2016., rješenjem od 27. kolovoza 2018. vještaci su pozvani preuzeti spis i izraditi dopunu nalaza i mišljenja vještačenja koje je jedan od vještaka dostavio sudu 3. svibnja 2019.

Na raspravi održanoj 25. rujna 2019. doneseno je rješenje kojim je naloženo provođenje ortopedskog i otolaringološkog vještačenja koji je nalaz i mišljenje podnositelj zaprimio 28. veljače 2020.

Na raspravi održanoj 9. srpnja 2020. doneseno je rješenje kojim će se provesti dokaz usmenim očitovanjem jednog od vještaka.

7. Prekid postupka određen je rješenjem prvostupanjskog suda od 18. ožujka 2019.

8. Podnositelj je 6. veljače 2019. uputio Općinskom građanskom sudu u Zagrebu zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku. Navedeni zahtjev usvojen je rješenjem Općinskog građanskog suda u Zagrebu broj: Su-Gzp I-127/19 od 2. rujna 2019. te je određen rok od 12 mjeseci u kojem je sud dužan donijeti odluku.

9. Glavna rasprava zaključena na ročištu održanom 27. kolovoza 2020., koja je objavljena na ročištu 28. rujna 2020.

Navedenom presudom naloženo je tuženici isplatiti podnositelju iznos od 67.000,00 kn sa zakonskim zateznim kamatama te naknaditi parnični trošak od 48.675,00 kn s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama, dok je u preostalom iznosu od 85.600,00 kn tužbeni zahtjev odbijen kao neosnovan.

10. Podnositelj je 13. listopada 2020. podnio žalbu protiv gore navedene presude prvostupanjskog suda, a tuženica je žalbu podnijela 14. listopada 2020.

11. Potom je spis predmeta prvostupanjskog suda broj: Pn-486/12 dostavljen drugostupanjskom sudu.

12. Postupak po žalbi tuženika vodi se pred drugostupanjskim sudom pod brojem: Gž-2725/20 i do donošenja odluke Ustavnog suda nije dovršen.

III. MJERODAVNO PRAVO

13. U odluci broj: U-IIIA-1031/2014 od 27. travnja 2016., u točkama 4. – 11. (»Narodne novine« broj 50/16.) Ustavni sud opisao je razvoj pravne zaštite ustavnog prava na suđenje u razumnom roku od trenutka njegovog uvođenja u hrvatski pravni sustav, stupanjem na snagu Promjene Ustava Republike Hrvatske 9. studenoga 2000. (»Narodne novine« broj 113/00.) sve do 14. ožujka 2013. kada je stupio na snagu Zakon o sudovima (»Narodne novine« broj 28/13., 33/15., 82/15., 82/16. – Uredba, 67/18. i 126/19. – rješenje USRH broj: U-I-4658/2019 i dr.; u daljnjem tekstu: ZoSud: 28/13-126/19).

IV. DOPUŠTENOST USTAVNE TUŽBE

14. Sukladno stajalištu Ustavnog suda iz rješenja broj: U-IIIA-322/2014 od 23. prosinca 2014. (www.usud.hr), jedna od pretpostavki za dopuštenost ustavne tužbe podnesene na temelju članka 63. Ustavnog zakona zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku jest ta da su podnositelji prethodno koristili dopušteno pravno sredstvo protiv nerazumne duljine postupka.

15. U konkretnom slučaju podnositelj je koristio pravna sredstva koja su mu bila na raspolaganju na temelju ZoSud-a: 28/13-126/19. Zahtjev podnositelja za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku predsjednica prvostupanjskog suda prihvatila je rješenjem broj: Su-Gzp I-127/19 od 28. kolovoza 2019. i odredila rok od dvanaest (12) mjeseci u kojem je nadležni sudac bio dužan donijeti odluku u predmetu tog suda broj: Pn-486/12.

Nepravomoćna presuda prvostupanjskog suda donesena je u navedenom roku.

16. Budući da je podnositelj prije podnošenja ustavne tužbe koristio dopuštena pravna sredstva u svrhu ubrzanja sudskog postupka, Ustavni sud utvrđuje da je ustavna tužba u konkretnom slučaju dopuštena te će razmotriti njezinu osnovanost.

V. OSNOVANOST USTAVNE TUŽBE

17. Ustavni sud ponavlja da se razumnost duljine postupka uvijek mora procjenjivati u svjetlu okolnosti konkretnog slučaja prema sljedećim kriterijima: složenosti predmeta, ponašanju podnositelja i mjerodavnih tijela, te važnosti predmeta postupka za podnositelja.

1) Duljina sudskog postupka